

תת"ע 645/04/21 - זיו פרידמן נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום לתעבורה בנצרת

תתע"א 645-04-21 מדינת ישראל נ' פרידמן
תיק חיצוני: 13212104155

0

בפני כבוד השופטת מנאל חליחל-דיאב
המבקש זיו פרידמן
נגד
המשיבה מדינת ישראל

החלטה

לפני בקשה לביטול כתב אישום בשל טענה של הגנה מן הצדק בהתאם להוראת סעיף 149 (10) לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב - 1982 (להלן: "**חוק סדר הדין הפלילי**")

1. ביום 4.4.2021 הוגש כנגד המבקש כתב אישום המייחס לו ביצוע עבירות של **אי ציות להוראת שוטר במדים או שוטר שהזדהה על ידי הצגת תעודת מינוי**, בניגוד לתקנה 23(א)(1) לתקנות התעבורה, תשכ"א - 1961; **נהיגה ברכב בהיותו שיכור וסירוב לתת דגימת שתן לפי דרישת שוטר**, בניגוד לסעיפים 62(3), 64(ב) ו- 39א' לפקודת התעבורה (נוסח חדש).

2. במהלך דיון שהתקיים ביום 15.06.2021 העלה ב"כ המבקש טענה שכתב האישום נגד המבקש הוגש ללא אישור שפיטה של מח"ש. לפי ב"כ המבקש, מתנהלת חקירה מקבילה במח"ש נגד השוטרים שהם עדי התביעה בתיק. ב"כ המבקש הגיש את הנחיית פרקליט המדינה בעניין. בנוסף, העביר לעיונה של ב"כ המשיבה העתק מתלונת המבקש במח"ש. עוד נטען על ידו, כי היה על המאשימה לקבל אישור שפיטה בתיק טרם הגשת כתב אישום.

3. ביום 6.7.2020 הגישה ב"כ המשיבה את התייחסותה לבקשת המבקש, ובה נטען כי בירור שנעשה עם נציגי מח"ש מעלה כי התיק נגד השוטרים נסגר מהעילה שאין עבירה. ביום 01.08.2021 צירפה ב"כ המשיבה העתק ממכתב שנשלח ממח"ש אל המבקש ביום 05.07.2021, בו צוין כי עיון בחומר הנוגע לתלונת המבקש נגד השוטרים מלמד כי לא נמצאה תשתית ראייתית המצביעה על יסוד סביר לחשד לביצוע עבירה.

4. יצוין, כי בהמשך להתייחסות ב"כ המשיבה, טען ב"כ המבקש כי לא ניתן לתת אישור שפיטה בדיעבד אלא עליו להיות חלק מחומר הראיות בטרם ייחתם האישום על ידי התובע. לאור זאת, חזר ב"כ המבקש על בקשתו להורות על ביטול כתב האישום.

דין והכרעה

5. כבר עתה אומר, כי דין הבקשה להידחות.
6. הבסיס החוקי לדין בבקשה מצוי בסעיף 149 (10) לחוק סדר הדין הפלילי, הקובע כי בית המשפט רשאי לבטל כתב אישום במקרה ש"הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית".
7. בע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נגד בורוביץ** (פורסם בנבו, 31.03.2005) נקבע מבחן תלת שלבי לתחולתה של ההגנה מן הצדק: **ראשית**, על בית המשפט לזהות את הפגמים שנפלו בהליכים ולעמוד על עוצמתם; **שנית**, על בית המשפט לבחון האם יש בקיומו של ההליך הפלילי - חרף אותם פגמים שנמצאו בשלב הראשון - פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות. מקום שהאמור מתקיים, על בית המשפט לערוך איזון בין הערכים השונים התומכים בניהול ההליך לעומת אלה הנוגדים לכך. **שלישית**, על בית המשפט לבחון, האם ניתן לרפא את הפגמים שנתגלו באמצעים מתונים ופחות קיצוניים מאשר ביטולו של כתב האישום.
8. ברע"פ 959/15 **מוסטפא שלבי נגד מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 10.02.2015) אימץ כב' השופט א' שהם את הפסיקה שנקבעה בע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נגד בורוביץ**, תוך שהוא קובע כי "ביטולו של הליך פלילי מטעמי הגנה מן הצדק מהווה איפוא מהלך קיצוני שבית המשפט אינו נזקק לו אלא במקרים חריגים".
9. אם כן, פסיקת בתי המשפט חזרה וקבעה כי ביטול כתב אישום כתוצאה מהפעלת דוקטרינת ההגנה מן הצדק תיושם רק במקרים יוצאי דופן.
10. מכאן לעניינינו. הנחיות פרקליט המדינה הרלוונטיות לעניינינו מצויות תחת הנחיה מס' 2.18 - **מדיניות התביעה בתיקי חקירה בהם חשוד בביצוע עבירה כלפי שוטר מתלונן על שימוש בכח מצד שוטר** (להלן: "הנחיית פרקליט המדינה").
11. באשר לאישור מח"ש להגשת כתב אישום נקבע, כי :
- "בתיק כאמור, בו האזרח עצור ומתבקשת הגשת כתב אישום נגדו תוך ימי מעצרו, יפנה התובע/פרקליט למח"ש בבקשה לקבל אישור להגשת כתב אישום נגד האזרח - להלן: "אישור מח"ש להגשת כתב אישום" ("אשר בעבר היה ידוע כאישור שפיטה")."
12. בהמשך - סעיף 9 להנחיית פרקליט המדינה - נקבעו הדברים הבאים: "כאשר פרקליט/תובע מגיע למסקנה, לאחר בחינת תיק כאמור, כי האינטרס הציבורי מחייב פעולה מיידית של הגשת כתב אישום נגד האזרח ובקשה למעצרו עד תום ההליכים, בגין עבירות שביצע לכאורה כלפי שוטר (לאור עוצמת הראיות נגד האזרח, טיבן ואיכותן; חומרת החשדות נגדו; עברו הפלילי; עוצמת מסוכנותו; החשש מפני הימלטותו; שיקולי מדיניות של רשויות האכיפה וכיוצ"ב), יפנה הפרקליט/תובע למח"ש בבקשה לאישור מח"ש להגשת אישום, המצורף כנספח להנחיה זו." (ההדגשות שלי, מ.ח.)
13. אם כן, הנחיית פרקליט המדינה במקרה בו אנו דנים אינה דורשת מתן אישור מח"ש להגשת אישום, וזאת מהטעם

הפשוט שאין לנו עניין בעצור, לא כל שכן מי שהתביעה מבקשת את מעצרו עד לתום ההליכים המשפטיים כפי הוראת סעיף 9 בהנחיית פרקליט המדינה, כאמור.

14. עניינינו מצוי ברף נמוך יותר בהנחיית פרקליט המדינה, המתייחס למקרה בו מדובר באזרח משוחרר, אז על התובע/הפרקליט לברר את סטאטוס התיק המקביל המתנהל במח"ש טרם הגשת אישום. באותו עניין, סעיף 6 בהנחיית פרקליט המדינה קובע כי "**ככלל, התובע ישהה את קבלת ההחלטה בתלונה המקבילה נגד האזרח עד אשר תתקבל החלטה במח"ש ביחס לטענות שהועלו נגד השוטף**". (ההדגשות שלי, מ.ח.)

15. אם כן, במקרה דנן אין ההנחיה קובעת חובה לקבל אישור מח"ש טרם הגשת אישום.

16. בע"פ 333/10 קרן סרנקו נגד מדינת ישראל (פורסם בנבו, 07.06.2010) התייחס בית המשפט לבקשה לביטול כתב אישום נוכח טענה של הגנה מן הצדק בסוגיה של אישור מח"ש להגשת אישום, תוך שהוא דוחה את הבקשה:

"מבעד למבחן המשולש האמור, לא יהא זה נכון לקבל את טענת המערערת בדבר החלת הדוקטרינה של ההגנה מן הצדק. זאת, בשל שלושה נימוקים מצטברים. האחד, תלונתה של המערערת נבדקה והמסקנה הייתה שהשוטרים לא עברו כל עבירה כלפיה. כך גם מסקנתי. השני, מהותה של הטענה אשר מופנית נגד עיתוי בדיקת תלונת המערערת. אף אם היה על רשויות התביעה לברר את תלונת המערערת טרם הגשת כתב האישום נגדה, אין לומר שיש בכך "פגיעה חמורה בתחושת הצדק וההגיונות". בל נשכח, שתוצאות הביורור היו כי השוטרים פעלו על פי דין במהלך האירוע - בניגוד להתנהגות המערערת. השלישי, הנוהל אינו נוגע לזכות יסודית של נאשם הכתובה עלי ספר החוקים, כגון הזכות להיוועץ עם עו"ד, זכות השתיקה או זכות לשימוע בהתאם לחוק. אומנם על הרשות להקפיד גם על נהלים פנימיים, אולם הנימוק הנדון אינו עומד לבדו במקרה זה אלא מצטרף לנימוקים האחרים שהובאו. מסקנתי היא אפוא שהמקרה רחוק מלהתאים לכללי ההגנה מן הצדק באופן שמוביל לביטול כתב האישום."

17. כאמור, התייחסות בית המשפט בע"פ קרן סרנקו שהוצגה מעלה, ניתנה מקום בו נדרש אישור מח"ש להגשת אישום - מה שלא נדרש בעניינינו - מתוך כך, קל וחומר שביטול כתב אישום נוכח המקרה שלפנינו יהיה רק במקרים קיצוניים אף יותר.

18. באשר לשאלה האם נפלו פגמים בהליך המתנהל נגד המבקש, ואם אכן כך - מהי מידת עוצמתם. עיון בחומר אשר הוגש לעיוני מעלה, כי ביום 17.03.2021 אירע אותו אירוע מדובר במסגרתו הוגש כתב האישום וקמה עילת התלונה - לפי הנטען - למח"ש מצדו של המבקש. בתכתובת שצורפה על ידי ב"כ המבקש מתוארת התכתבות בין המבקש/ב"כ המבקש/הגב' חיה פרידמן למח"ש.

תכתובת זו מעידה כי המבקש הגיש את תלונתו למח"ש, אך תלונתו הייתה כללית ולא מפורטת. על כן, ביום 29.04.2021 נשלח למבקש מסרון ממח"ש ובו התבקש להתייב במשרדי מח"ש לצורך הגשת תלונה מפורטת. במכתב מח"ש למבקש צוינו דרכי התקשרות עם משרדי מח"ש המטפלים בנושא.

19. בהמשך לכך, שלח ב"כ המבקש מכתב נילווה למח"ש, וזאת לקראת התייצבותו של המבקש בפניהם לצורך הגשת תלונה (מכתב נילווה להגשת תלונה - מרשנו מר' זיו פרידמן תז. 041958257. סימוכין: אירוע מיום

17.03.2021).

20. ביום 05.07.2021 נשלח למבקש מכתב בוא עודכן כי התיק נסגר מהעילות שצוינו, כאמור.

21. עיון כאמור מעלה, כי תלונתו של המבקש נבדקה במח"ש. יצוין, כי עיון בחומר המונח לפני מעלה כי מח"ש פעלה באקטיביות, דבר העולה מתוך בקשתם מהמבקש להגיע למשרדי מח"ש לצורך הגשת תלונה מסודרת - זאת מהסיבה שתלונתו הראשונה הייתה כללית ולא מפורטת בצורה מספקת, כאמור. מכאן, שתלונתו נבדקה טרם התקבלה תשובת מח"ש שלא נמצאה תשתית ראייתית המלמדת על יסוד סביר לחשד לביצוע עבירה פלילית על ידי השוטר.

22. משכך - העובדה שלא נדרש אישור מח"ש להגשת אישום, יחד עם העובדה שתלונתו של המבקש נבדקה והתיק נגד השוטרים נסגר - אני מוצאת, כי לא נפלו בהליך המתנהל נגד המבקש פגמים אשר יש בהם כדי להוות פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות.

23. לאור האמור, לא מצאתי כי מתקיימים אותם חריגים המצדיקים את ביטול כתב האישום שהוגש נגד המבקש.

24. לפיכך, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, ד' אלול תשפ"א, 12 אוגוסט 2021, בהעדר הצדדים.